

Nr 44

Av herrar Jansson i Benestad och Eriksson i Bäckmora, om *beredande av möjlighet för hantverkare och småindustri-företagare att erhålla långfristiga krediter.*

Vårt lands småindustri och hantverk fyller en viktig uppgift i samhället. Inte minst från sysselsättnings- och utbildningssynpunkt är dessa näringsgrenar värdefulla och nödvändiga. Småindustriens och hantverkets största problem i nuvarande läge är försörjningen med kapital och krediter. Den höga räntan har här blivit en särskilt tung börda. En hög ränta ger bankerna relativt större vinst vid kort än vid lång kreditgivning. Småindustrien är nästan helt hänvisad till korta krediter för sin kapitalförsörjning. Våra företagarföreningar lämnar i regel inte lån för längre tid än 5—8 år. Detta blir mycket dyra krediter för småindustrien. Den kommer härigenom i ett från konkurrenssynpunkt avgjort sämre läge än storindustrien, som har möjligheter att via obligationsmarknaden lägga upp långa lån.

Frågan om hur småindustrien skall kunna tillgodoses med långfristiga krediter har flera gånger diskuterats i riksdagen, men några egentliga resultat har hittills inte nåtts. På senare tid har situationen framför allt genom den höjda räntan blivit sådan att det måste betecknas som nära nog ett livsvillkor för småindustrien att vinna inträde på den s. k. långa låne-marknaden. Jordbruket har genom landshypoteksinstitutionen möjligheter till långa lån till fördelaktig ränta. Stadshypoteksinstitutionen erbjuder motsvarande förmån åt ägare av bostads- och affärsfastigheter, vilka dessutom kan erhålla bundna lån i sekundärläge genom bostadskreditföreningarna. Även ur rättvisesynpunkt synes det alltså påkallat, att hantverk och småindustri ges möjligheter till långa lån.

För uppnående av detta syfte bör enligt vår mening den utvägen övervägas, att en statlig borgen för längre krediter till lägre och bunden ränta i någon form av hypotek ordnas via företagarföreningarna. En annan väg som bör undersökas är uppläggandet av ett kollektivt obligationslån, där staten ställer sig som borgenär och där småföretagens säkerhet kan bjudas i form av förlagsinteckningar. Ifrågavarande problem bör snarast upptagas till prövning.

Sedan år 1956 arbetar en utredning för översyn av kreditstödet åt hantverk och småindustri i första hand i syfte att söka åstadkomma en samordning av stödformerna. Utredningen beräknas kunna slutföra sitt arbete under år 1958. Lämpligast torde vara att prövningen av frågan om lång-

fristiga krediter åt hantverk och småindustri anförtros åt denna utredning. Men frågan bör även kunna övervägas i annat sammanhang.

Med stöd av det anförda får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsam prövning av möjligheterna för hantverkare och småindustriföretagare att erhålla långfristiga krediter i enlighet med motionens syfte samt om framläggande för riksdagen av de förslag, som utredningen kan föranleda.

Stockholm den 21 januari 1958

B. Fridolf Jansson

i Benestad

John Eriksson

i Bäckmora